

TRƯỜNG ĐẠI HỌC PHẠM VĂN ĐỒNG
KHOA GDTC – QPAN

BÀI GIẢNG
GIÁO DỤC QUỐC PHÒNG VÀ AN NINH
(Học phần 3: Quân sự chung)

DANH MỤC NHỮNG TỪ, THUẬT NGỮ VIẾT TẮT

1	BGD&ĐT	Bộ giáo dục và Đào tạo
2	GDQP&AN	Giáo dục quốc phòng và an ninh
3	QNCN	Quân nhân chuyên nghiệp
4	VKTB	Vũ khí thiết bị
5	BVTQ	Bảo vệ Tổ quốc
6	GDTC-QPAN	Giáo dục thể chất-Quốc phòng an ninh
7	VHVN	Văn hóa văn nghệ
8	QĐNDVN	Quân đội nhân dân Việt Nam
9	VKTBKT	Vũ khí thiết bị kỹ thuật
10	HSQ	Hạ sỹ quan
11	TGSX	Tăng gia sản xuất
12	SSCĐ	Sẵn sàng chiến đấu
13	VĐHL	Vấn đề huấn luyện

LỜI NÓI ĐẦU

Giáo dục quốc phòng và an ninh cho sinh viên là một trong những nhiệm vụ quan trọng góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện. Qua đó tạo điều kiện cho thế hệ trẻ có điều kiện tu dưỡng phẩm chất đạo đức và rèn luyện năng lực thực tế để sẵn sàng thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược: Xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Môn học giáo dục quốc phòng – an ninh đã được xác định trong nhiều quy phạm pháp luật của Nhà nước như Chỉ thị số 12-CT/TW ngày 03 tháng 5 năm 2007 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục quốc phòng an ninh trong tình hình mới; Nghị định số 116/2007/NĐ-CP ngày 10 tháng 7 năm 2007 về Giáo dục quốc phòng - an ninh; Luật giáo dục quốc phòng và an ninh, ngày 19 tháng 06 năm 2013.

Đề cương bài giảng Học phần 3: Môn Giáo dục quốc phòng và an ninh được biên soạn dựa trên giáo trình qui định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, kết hợp với các tài liệu, sách tham khảo có liên quan, theo hướng tập trung vào các vấn đề cơ bản nhất, phù hợp với trình độ khả năng tiếp thu của sinh viên, nhưng vẫn đảm bảo nội dung của chương trình. Chương trình môn học gồm 02 tín chỉ, tương ứng với 30 tiết. Học phần trang bị cho sinh viên kiến thức quân sự chung, hiểu biết về các quân, binh chủng; Chế độ sinh hoạt, học tập, công tác trong ngày, trong tuần; Các chế độ nền nếp chính quy, bố trí trật tự nội vụ trong doanh trại; Điều lệnh đội ngũ từng người có súng; Điều lệnh đội ngũ đơn vị; Quy tắc thi đấu ba môn quân sự phối hợp; Sử dụng bản đồ địa hình quân sự; Phòng chống địch tiến công hỏa lực bằng vũ khí công nghệ cao.

Để tiếp thu tốt nội dung bài giảng, sinh viên cần tự nghiên cứu học tập kết hợp với các tài liệu tham khảo, tự giác, tích cực trong ôn tập, ngoại khóa, tự học và thảo luận nhóm để nắm chắc các nội dung trọng tâm của bài giảng, đồng thời có thể vận dụng vào hoạt động rèn luyện, học tập của bản thân.

Trong quá trình biên soạn không tránh khỏi những thiếu sót, chúng tôi chân thành cảm ơn những ý kiến đóng góp chân tình của quý thầy cô giáo, các đồng nghiệp và các bạn sinh viên để tập bài giảng ngày càng hoàn chỉnh.

TÁC GIẢ

HỌC PHẦN 3

(QUÂN SỰ CHUNG)

Bài 1. CHẾ ĐỘ SINH HOẠT, HỌC TẬP, CÔNG TÁC TRONG NGÀY, TRONG TUẦN

1.1. Ý định giảng dạy

1.1.1. Mục đích yêu cầu

- Mục đích

Giới thiệu cho sinh viên hiểu và nắm được các chế độ trong ngày trong tuần làm cơ sở thực hiện trong sinh hoạt, học tập để thống nhất trong toàn trường.

- Yêu cầu

Thực hiện nghiêm túc và đầy đủ các chế độ trong ngày trong tuần, duy trì chế độ nề nếp thường xuyên tạo thành thói quen trong mỗi người cán bộ, sinh viên.

1.1.2. Nội dung

* Nội dung: kết cấu của bài giảng gồm hai phần:

- Phần 1: Chế độ học tập và làm việc trong ngày
- Phần 2: Chế độ làm việc và sinh hoạt trong tuần.

* Trọng tâm: Phần 1

1.1.3. Tổ chức, phương pháp

- Lấy đơn vị lớp học để giới thiệu và giảng dạy.
- Phương pháp: Giáo viên sử dụng phương pháp thuyết trình kết hợp với nghiệp vụ sư phạm giảng giải, phân tích.
- Phương tiện, dụng cụ: Giáo án, kế hoạch giảng dạy và tài liệu liên quan đến nội dung môn học.

1.1.4. Thời gian: 2 tiết

1.1.5. Địa điểm: Giảng đường

1.2. Phần 2. Nội dung giảng dạy

1.2.1. Chế độ học tập và làm việc trong ngày

1.2.1.1. Quản lý bằng chế độ

Trong thực hiện nhiệm vụ huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu (SSCD) của quân đội cho thấy: 11 chế độ trong ngày, 3 chế độ trong tuần đã thể hiện cao độ tính khoa học nhằm duy trì các hoạt động trong ngày, trong tuần của quân nhân. Với tính liên tục của 11 chế độ trong ngày, quân nhân không chỉ được học tập, huấn luyện, rèn luyện, vui chơi một cách khoa học mà còn bảo đảm cho toàn đơn vị hoạt động thống nhất, chính quy, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho công tác quản lý kỷ luật của mỗi đơn vị.

Khi duy trì nghiêm các chế độ trong ngày thì cán bộ các cấp, nhất là tiểu đội trưởng, trung đội trưởng, vừa có điều kiện nắm chắc chất lượng thực hiện nhiệm vụ của đơn vị, vừa hiểu được đặc điểm tính cách, diễn biến tâm lý của mỗi quân nhân, từ đó có biện pháp quản lý phù hợp, hiệu quả. Đơn cử, nếu kiểm tra, nắm chắc việc thực hiện chế độ ngủ nghỉ, cán bộ có thể phát hiện được tâm lý bất thường của những chiến sĩ không thực hiện chế độ này, từ đó kịp thời tìm hiểu nguyên nhân, đề ra biện pháp giải quyết, giúp chiến sĩ yên tâm, gắn bó với đơn vị và thực hiện tốt nhiệm vụ được giao. Hoặc khi thực hiện chế độ “điểm danh, điểm quân số”, cán bộ có điều kiện quản lý chắc quân số của đơn vị và ngăn ngừa các hiện tượng vi phạm.

1.2.1.2. Mười một chế độ học tập và làm việc trong ngày

a. Chế độ sáng treo Quốc kỳ

Các đơn vị từ cấp trung đoàn và tương đương trở lên, khi đóng quân cùng trong một doanh trại phải tổ chức treo Quốc kỳ hàng ngày ở một vị trí trang trọng nhất. Các đại đội, tiểu đoàn và tương đương khi đóng quân độc lập thì tổ chức treo Quốc kỳ trên sân chào cờ, duyệt đội ngũ của các đơn vị. Thời gian treo Quốc kỳ lúc 6 giờ, thời gian hạ Quốc kỳ lúc 18 giờ hàng ngày.

b. Thức dậy

- Trực chỉ huy và trực ban phải thức dậy trước 10 phút, để trực tiếp ra hiệu lệnh báo thức và đi kiểm tra đôn đốc mọi quân nhân trong đơn vị dậy đúng giờ.

- Khi có hiệu lệnh báo thức mọi quân nhân phải dậy ngay, rời khỏi phòng ngủ để ra sân tập thể dục hoặc chuẩn bị sẵn sàng công tác.

c. Thể dục sáng

- Đúng giờ, mọi quân nhân trong đơn vị phải tập thể dục sáng, trừ người làm nhiệm vụ, đầu ốm được chỉ huy trực tiếp cho phép.

+ Thời gian tập thể dục sáng là 20 phút.

+ Trang phục do người chỉ huy đơn vị qui định thống nhất, theo thời tiết và điều kiện cụ thể.

- Nội dung tập thể dục theo hướng dẫn của ngành thể dục, thể thao quân đội. Trung đội hoặc đại đội và tương đương là đơn vị tổ chức tập thể dục.

- Tập thể dục có súng phải khám súng trước và sau khi tập.

* *Phân tích*

- Ý nghĩa: nhằm rèn luyện cho mọi quân nhân có sức khỏe bền bỉ, dẻo dai, thể lực tốt để vận dụng trong hành quân xa, mang vác nặng, đảm bảo sức khỏe lao động chiến đấu cao.

- Nội dung: Tập 4 bài tay không hoặc có súng.

+ Các bài võ thể dục và nội dung liên quan.

+ Tập các bài có súng.

+ Thời gian phân chia cụ thể như sau: Thứ 2 và thứ 6 tập 4 bài thể dục tay không; Thứ 3 chạy dài; Thứ 4 tập các bài võ thể dục; Thứ 5 chạy vũ trang.

- Biện pháp:

+ Tổ chức theo đội hình trung đội do trung đội trưởng trực tiếp duy trì, trang phục áo lót, quần dài, giày vải.

+ Phương pháp tập lần lượt từng động tác cụ thể.

* Người duy trì tập hợp đội hình, hô khẩu lệnh thu giãn đội hình và tiến hành hô tập từ bài 1 đến bài 4 (thể dục tay không) thời gian tập là 20 phút, tập xong hô khẩu lệnh.

d. Kiểm tra sáng

- Kiểm tra sáng được tiến hành hàng ngày (trừ ngày nghỉ và ngày chào cờ). Tổ chức kiểm tra ở tiểu đội, trung đội và tương đương. Nội dung kiểm tra theo lịch thống

nhất trong tuần của đại đội và tương đương. Kiểm tra ở cấp nào do cán bộ chỉ huy ở cấp đó điều hành. Khi kiểm tra, phát hiện sai sót phải sửa ngay.

- Thời gian kiểm tra 10 phút.

** Phân tích*

- Ý nghĩa: Nhằm giúp cho người quân nhân thực hiện đúng chế độ nề nếp chính quy, có tính cụ thể tỉ mỉ, nhanh chóng trong sắp xếp trật tự nội vụ vệ sinh.

- Nội dung:

 - + Kiểm tra chăn, chiếu, ba lô giày dép, quần áo.

 - + Kiểm tra sắp xếp trật tự tủ súng, vệ sinh doanh trại và các công trình vệ sinh.

 - + Kiểm tra đầu tóc móng tay và "Kiểm tra toàn diện".

- Biện pháp:

 - + Tổ chức kiểm tra theo đội hình tiểu đội do tiểu đội trưởng duy trì.

 - + Phương pháp kiểm tra: Tiểu đội trưởng kiểm tra đội hình thành hàng ngang sau đó lần lượt từng chiến sĩ làm nhiệm vụ kiểm tra trật tự nội vụ vệ sinh cá nhân mình đảm nhiệm và cũng có thể toàn tiểu đội kiểm tra cùng một lúc sau đó tiểu đội trưởng theo dõi và chấn chỉnh kịp thời.

đ. Học tập

** Học tập ở hội trường*

- Người phụ trách hoặc trực ban lớp học phải kiểm tra quân số, trang phục, chỉ huy bộ đội vào vị trí, hô "Nghiêm" và báo cáo giáo viên.

 - + Nếu đơn vị có mang theo vũ khí phải tổ chức khám súng trước và qui định nơi giá (đặt) súng.

- Quân nhân ngồi trong hội trường phải đúng vị trí qui định, tập trung tư tưởng theo dõi nội dung học tập.

 - + Khi ra hoặc vào lớp phải đứng nghiêm báo cáo xin phép giáo viên. Được phép mới ra hoặc vào lớp.

- Sau mỗi tiết hoặc giờ học tập phải nghỉ 5 đến 10 phút. Hết giờ nghỉ nhanh chóng vào lớp, tiếp tục nghe giảng. Giáo viên phải chấp hành đúng thời gian. Nếu quá giờ qui định, phải báo cho người phụ trách lớp học và người học biết.

- Hết giờ học, người phụ trách hoặc trực ban lớp hô "Đứng dậy" và hô "Nghiêm", báo cáo giáo viên xuống lớp, sau đó chỉ huy bộ đội ra về.

** Học tập ngoài thao trường*

- Đi và về phải thành đội ngũ. Thời gian đi và về không tính vào thời gian học tập. Nếu một lần đi (về) trên 1 giờ được tính một nửa vào thời gian học tập.

- Trước khi học tập, người phụ trách hoặc trực ban lớp phải tập hợp bộ đội, kiểm tra quân số, trang phục, vũ khí, học cụ, khám súng, sau đó báo cáo với giáo viên.

- Phải chấp hành nghiêm kỷ luật thao trường, tập luyện nơi gần địch phải có kế hoạch sẵn sàng chiến đấu. Súng đạn, trang bị chưa dùng trong huấn luyện phải có người canh gác. Hết giờ luyện tập người phụ trách hoặc trực ban lớp phải tập hợp bộ đội, khám súng, kiểm tra quân số, vũ khí, học cụ và các trang bị khác, chỉnh đốn hàng ngũ, báo cáo giáo viên cho bộ đội nghỉ, sau đó chỉ huy bộ đội về doanh trại hoặc nghỉ tại thao trường.

* Trường hợp có cấp trên của giáo viên ở đó thì giáo viên phải báo cáo cấp trên trước khi lên, xuống lớp.

** Phân tích*

- Ý nghĩa: Trang bị cho người chiến sĩ có bản lĩnh chính trị vững vàng kiến thức cơ bản về kỹ chiến thuật, chuyên môn vận dụng tốt trong quá trình học tập và chiến đấu sau này.

- Nội dung: Học tập chính trị, huấn luyện quân sự, chuyên môn nghiệp vụ và các nội dung bổ trợ theo chương trình kế hoạch

+ Thời gian 1 năm huấn luyện 10 tháng, từ ngày 1.3 đến 31.12 trong đó có 1 tháng huấn luyện dã ngoại kết hợp làm công tác dân vận.

- Biện pháp.

+ Tổ chức huấn luyện phân cấp đơn vị a-b-c-d.

- + Phương pháp: Đối với chính trị phương pháp quy nạp truyền đạt nội dung.
- + Đối với quân sự: Kết hợp giữa lý luận và thực tiễn, lý thuyết và thực hành là chính.

e. Ăn uống

* Người chỉ huy đơn vị có tổ chức bếp ăn phải quản lý nhà ăn, nhà bếp, bảo đảm tiêu chuẩn định lượng, ăn sạch, ăn nóng và ăn đúng giờ qui định

- Hàng ngày chỉ đạo trực ban, tổ kinh tế, quân y kiểm tra số người ăn, số lượng, chất lượng lương thực, thực phẩm sử dụng theo tiêu chuẩn được hưởng; Vệ sinh nhà ăn, bếp ăn sạch sẽ.

- Thực hiện kinh tế công khai trong ngày, tháng; Giải quyết mọi thắc mắc, đề nghị về ăn uống của quân nhân.

* Cán bộ chiến sĩ phục vụ nhà ăn phải nêu cao ý thức trách nhiệm phục vụ, có kế hoạch tổ chức tiếp phẩm, cải tiến kỹ thuật nấu ăn; giữ vệ sinh, chăm lo bữa ăn, đảm bảo sức khỏe cho bộ đội

- Bảo quản lương thực, thực phẩm, chất đốt; Cân đong, đo, đếm chính xác; Có sổ ghi chép xuất, nhập đầy đủ, tránh để hao hụt, lãng phí tham ô. Hàng ngày, tuần, tháng cùng với hội đồng kinh tế của đơn vị tiến hành kiểm kho, báo cáo kinh tế công khai trước các quân nhân.

- Khi làm việc phải mặc quần áo công tác. Người đang mắc bệnh truyền nhiễm hoặc bệnh ngoài da không trực tiếp nấu và chia cơm, thức ăn.

- Đối với người ốm tại trại, nếu không đến được nhà ăn, trực nhật và quân y phải mang cơm về cho người ốm. Những suất chưa ăn, nhân viên nhà ăn phải đậy lại cẩn thận.

* Cấm sử dụng thức ăn nấu chưa chín, ôi thiu; thịt súc vật bị bệnh, đồ hộp hỏng, các loại lương thực, thực phẩm của địch bỏ lại chưa được quân y kiểm tra.

- Cấm để chất độc, vật bẩn, hôi hám vào khu thực phẩm, nhà bếp, nhà ăn.

- Nếu dùng thuốc diệt muỗi, chuột, mối phải có biện pháp quản lý chặt chẽ.

- Nước ăn, uống trong, sạch. Nước uống, nước nhúng bát đũa phải đun sôi.

- Mỗi bữa ăn phải để lại một phần suất ăn làm lưu nghiệm do quân y quản lý. Sau 24 giờ không có việc gì xảy ra mới bỏ đi.

* Khi đến nhà ăn

- Phải đúng giờ, đi ăn trước hay sau giờ qui định phải được chỉ huy hoặc trực ban đơn vị đồng ý và báo trước cho nhà bếp;

- HSQ, binh sĩ, học viên chưa phải là sĩ quan đến nhà ăn phải tập hợp đi thành đội ngũ.

- Trước khi ăn phải nhúng bát đĩa qua nước sôi. Ăn xong xếp gọn bát, đĩa trên mặt bàn, xếp ghế vào gầm bàn trước khi rời nhà ăn.

f. Lau vũ khí, khí tài, trang bị

* Khi quân nhân được giao VKTBKT phải chấp hành nghiêm chế độ bảo quản hàng ngày, hàng tuần.

- Hàng ngày: Vũ khí bộ binh bảo quản 15 phút; VKTBKT khác, khí tài phức tạp bảo quản 30 phút;

- Hàng tuần: Vũ khí bộ binh bảo quản 40 phút VKTBKT khác, khí tài phức tạp bảo quản từ 3 đến 5 giờ; thời gian bảo quản vào ngày làm việc cuối tuần;

- Sau khi bắn đạn thật phải bảo quản vũ khí theo đúng qui trình kỹ thuật.

* Lau chùi, bảo quản VKTBKT hàng ngày, hàng tuần do chỉ huy trực tiếp tổ chức tiến hành có sự hướng dẫn của nhân viên chuyên môn kỹ thuật.

- Vị trí lau chùi VKTBKT phải sạch sẽ. Có đủ bàn, bạt, dụng cụ và các điều kiện tháo, lắp, bảo quản. Trước khi lau chùi phải khám súng.

* Tuân thủ đúng qui tắc, quy trình tháo lắp, mức độ tháo, lau chùi hàng ngày, hàng tuần theo quy định đối với từng loại vũ khí, khí tài. Khi lau xong phải khám súng, kiểm tra.

- Người chỉ huy phải phân công quân nhân lau chùi, bảo quản VKTBKT của những người vắng mặt.

* *Phân tích:*

- Ý nghĩa: Lau chùi vũ khí thiết bị đảm bảo cho công tác SSCĐ cao. Đồng thời nâng cao ý thức trách nhiệm cho mỗi quân nhân trong việc giữ gìn bảo quản VKTBKT.

- Nội dung: Bảo dưỡng lau chùi VKTBKT theo giờ và ngày kỹ thuật.

- Biện pháp:

+ Tổ chức duy trì bảo vũ khí trang bị kỹ thuật theo từng trung đội (b), do b trưởng trực tiếp duy trì. Đại đội và quân khí trực tiếp kiểm tra.

+ Phương pháp: Khi có tín hiệu lệnh của trực ban các b trưởng tập hợp bộ đội thành 1 hàng ngang, dọc theo giá súng. Tổ chức khám súng và duy trì theo qui định của ngành kỹ thuật

+ Đối với hàng ngày lau 15' đầu giờ. Hàng tuần lau 40' vào cuối tuần (thứ 6).

+ Lau chùi xong trung đội trưởng chỉ huy lần lượt từng tiểu đội đưa súng vào đúng vị trí dán tên.

g. Thể thao, tăng gia sản xuất

- Hàng ngày sau giờ lau VKTB, các đơn vị phải tổ chức tập thể thao và tăng gia sản xuất cải thiện đời sống. Thời gian 40÷45 phút. Người chỉ huy cấp đại đội, trung đội và tương đương căn cứ vào tình hình cụ thể để phân chia lực lượng cho hợp lý và bố trí luân phiên trong tuần để đảm bảo mọi quân nhân đều được tập thể thao và TGSX.

- Tổ chức tập thể thao buổi chiều phải căn cứ vào tình hình sân bãi và dụng cụ thường hiện có để sắp xếp bảo đảm mọi quân nhân đều được tập luyện. Nội dung theo hướng dẫn của ngành thể thao quân đội.

+ Người chỉ huy phải trực tiếp tổ chức, hướng dẫn tập luyện. Các môn tập luyện dễ xảy ra tai nạn phải tổ chức đảm bảo an toàn.

- Tổ chức TGSX để cải thiện đời sống phải chặt chẽ, có kế hoạch thống nhất trong từng đơn vị. Người chỉ huy phải căn cứ vào tình hình cụ thể của nơi đóng quân để xác định kế hoạch, chỉ tiêu TGSX cho đơn vị được phù hợp. Quân nhân được phân công TGSX phải tích cực, tự giác thực hiện, không được làm việc khác trong giờ tăng gia sản xuất.

** Phân tích*

- Ý nghĩa: Thể thao TGSX nhằm rèn luyện sức khỏe dẻo dai và cải thiện đời sống vào bữa ăn đảm bảo chất lượng có hiệu quả.

- Nội dung:

+ Đối với thể thao: bóng đá, bóng chuyền, cầu lông, tập các bài thể dục dụng cụ.

+ Đối với tăng gia: Củng cố vườn rau, gieo trồng các loại rau, củ, quả, chăn nuôi gia cầm, gia súc.

+ Thời gian vào giờ thứ 8 trong ngày.

- Biện pháp

+ Tổ chức thành 2 bộ phận: Bộ phận thể thao và bộ phận TGSX.

+ Phương pháp: Đối với người bộ trí, tổ chức phân chia lực lượng cho phù hợp phân công cán bộ phụ trách theo dõi công tác tăng gia phân chia cho từng đơn vị để tổ chức, thể thao phải đúng kỹ thuật, an toàn.

h. Đọc báo, nghe tin

- Hàng ngày trước giờ học tập sinh hoạt tối 15 phút quân nhân đều được đọc báo, nghe tin. Việc đọc báo, nghe tin tập trung chỉ tổ chức trong các ngày sinh hoạt tối, còn ngày khác tự cá nhân nghiên cứu.

- Đọc báo, nghe tin tập trung tổ chức ở cấp trung đội hoặc đại đội và tương đương. Đến giờ quy định, mọi quân nhân phải có mặt ở vị trí quy định và giữ trật tự để nghe.

+ Người được phân công phụ trách đọc báo phải chuẩn bị trước để đọc lưu loát dễ nghe.

+ Người phụ trách hệ thống truyền tin, trước giờ truyền tin phải kiểm tra máy móc bảo đảm nghe tốt.

** Phân tích*

- Ý nghĩa: Nhằm bảo cho mọi quân nhân nắm những thông tin trong ngày về kinh tế, chính trị, quân sự trong nước và quốc tế để nâng cao nhận thức hành động sát đúng thực tiễn.

- Nội dung

+ Nghe nhìn về thời sự, kinh tế, chính trị, quân sự.
+ Thời gian đối với đọc báo từ 18.45' → 19.00', xem thời sự từ 19.00' → 19.45' các tối thứ 2, 3, 4, 5, 6 hằng tuần.

- Biện pháp

+ Tổ chức thành một khối tập trung, đội hình thành một đại đội do chính trị viên hoặc chính trị viên phó trực tiếp bố trí.

+ Phương pháp:

Đối với người duy trì: Tập hợp bộ đội thành đội hình khối, kiểm tra quân số. Chuẩn bị vững vàng nội dung trang báo và tiến hành đọc cho bộ đội nghe, đoạn nào cần thiết phân tích. Đến giờ mở truyền hình bộ đội xem chương trình thời sự của Đài THVN.

Đối với đơn vị: Thực hiện theo mệnh lệnh của người duy trì. Nghe và theo dõi nắm chắc diễn biến của từng mục thông tin truyền hình.

i. Điểm danh, điểm quân số

* Hàng ngày trước giờ ngủ nghỉ phải tiến hành điểm danh, điểm quân số, nhằm quản lý chặt chẽ quân số, bảo đảm SSCĐ.

- Trung đội và tương đương một tuần điểm danh hai lần. Các tối khác điểm quân số;

- Đại đội và tương đương một tuần điểm danh một lần;

- Chỉ huy tiểu đoàn và tương đương mỗi tuần dự điểm danh của một đại đội. Thời gian điểm danh hoặc điểm quân số không quá 30 phút. Điểm danh, điểm quân số ở cấp nào do chỉ huy cấp đó trực tiếp tiến hành.

* Đến giờ điểm danh, điểm quân số, mọi quân nhân có mặt tại đơn vị phải tập hợp thành đội ngũ, trang phục đúng qui định.

- Chỉ huy đơn vị đọc danh sách quân nhân ở từng phân đội theo quân số đơn vị quản lý (đọc cấp bậc, họ tên từng quân nhân). Quân nhân nghe đọc tên mình phải trả lời "có". Quân nhân vắng mặt, người chỉ huy trực tiếp của quân nhân đó trả lời "Vắng mặt" kèm theo lý do.

- Điểm danh xong, người chỉ huy nhận xét và phổ biến công tác ngày hôm sau.

- Khi điểm quân số cũng tiến hành như điểm danh, nhưng phải không gọi tên. Người chỉ huy trực tiếp kiểm tra quân số thuộc quyền, sau đó báo cáo theo hệ thống tổ chức lên người chỉ huy điểm quân số.

Nhận báo cáo xong, người chỉ huy điểm quân số có thể kiểm tra lại toàn bộ hoặc một số phân đội.

** Phân tích*

- Ý nghĩa: Để quản lý chặt chẽ quân nhân thuộc quyền đảm bảo SSCĐ và nhận nhiệm vụ công tác khác đồng thời nhận xét hai điểm cần thiết trong quá trình thực hiện kế hoạch của đơn vị.

- Nội dung: Điểm danh gọi tên.

+ Điểm quân số theo hệ thống phân cấp.

+ Thời gian bắt đầu từ 20.45' → 21.15' của ngày theo quy định.

- Biện pháp.

+ Nếu điểm danh quân số theo từng trung đội thì mỗi trung đội tổ chức thành một khối, cấp đại đội tổ chức thành một khối do đại đội trưởng' hoặc phó đại đội trưởng trực tiếp điểm danh quân số.

+ Đến giờ trực ban tập trung đội hình sau đó báo cáo trung đội trưởng hoặc đại đội trưởng chấn chỉnh đội hình và gọi tên theo danh sách hoặc phân cấp quản lý, đồng thời nhận xét ưu khuyết điểm của buổi điểm danh và kết thúc thực hiện nhiệm vụ trong ngày, trong tuần. Triển khai nhiệm vụ tiếp theo.

k. Ngủ, nghỉ

- Trước giờ ngủ, trực ban, cán bộ chỉ huy trực tiếp các phân đội phải đôn đốc mọi người chuẩn bị chăn, chiếu, mấn màn để ngủ được đúng giờ. Đến giờ ngủ, kiểm tra việc sử dụng ánh sáng và quần áo, giày dép, trang bị để đúng nơi qui định.

- Quân nhân lên giường ngủ phải để quần áo, giày dép đúng vị trí, thứ tự, gọn gàng; phải trật tự, yên tĩnh.

Những người có việc làm quá giờ đi ngủ phải báo cáo người chỉ huy hoặc trực ban và phải làm việc ở nơi qui định. Những người làm nhiệm vụ về muộn phải nhẹ nhàng vào giường ngủ, không làm ảnh hưởng đến giấc ngủ người khác.

** Phân tích*

- Ý nghĩa: Nhằm bảo đảm sức khỏe cho bộ đội và thực hiện đúng nề nếp chính qui ở đơn vị được thực hiện nề nếp thống nhất.

- Nội dung:

Thời gian từ lúc 21.30' hàng tối trong tuần.

- Biện pháp

+ Tổ chức: theo tiểu đội, trung đội.

+ Phương pháp: Đến giờ trực ban phát hiệu lệnh đi ngủ cán bộ từng cấp trực tiếp đôn đốc bộ đội lên giường ngủ đồng thời nhắc nhở từng chiến sĩ kiểm tra trật tự sắp xếp giày dép, quần áo của bộ đội, kiểm tra mùng mền.

1.2.1.3. Ngày làm việc mùa hè

Thời gian	Công việc
4:45	Báo thức, hiệu lệnh bằng nhạc hiệu trên loa của đơn vị
4:45	Thở dục sáng từ 10 đến 20 phút do chỉ huy đơn vị duy trì theo đội hình trung đội hoặc đại đội. Sau khi thở dục xong là thực hiện công việc gấp chăn màn, vệ sinh cá nhân, vệ sinh đơn vị
5:30	Ăn sáng, hiệu lệnh là còi của trực ban đơn vị, đi ăn tập trung theo đội hình trung đội hoặc đại đội để đi. Lúc tân binh thường phải đi đều, vừa đi vừa hát.
5:40	Kiểm tra sáng

5:50	Chuẩn bị vật chất, vũ khí trang bị học tập, huấn luyện và đi đến nơi học tập huấn luyện, lúc đi thường đi đều và vừa đi vừa hát.
6:00 – 11:00	Thời gian học tập huấn luyện buổi sáng. Hiệu lệnh là nhạc hiệu
11:0 5	Ăn trưa
11:30	Nghỉ trưa
13:45	Báo thức chiều
13:45	Chuẩn bị đi học tập, huấn luyện chiều
14:00 – 17:00	Học tập huấn luyện buổi chiều
17:00– 18:00	Bảo quản vũ khí trang bị, thể thao, tăng gia sản xuất, vệ sinh cá nhân
18:00	Ăn chiều
18: 30	Sinh hoạt tổ đoàn kết, lúc tân binh thường học hát
18:45	Đọc báo, nghe tin
19:00	Xem Thời sự Đài THVN. Hết thời sự sinh hoạt đơn vị
20:45	Điểm danh, điểm quân số, hiệu lệnh, nhạc hiệu, còi trực ban

21:00	Nghe chương trình QĐND của Đài TNVN
21:30	Tắt đèn, ngủ nghỉ

1.2.1.4. Ngày làm việc mùa đông

Báo thức muộn hơn 30 phút, các công việc từ báo thức đến Nghỉ trưa muộn hơn 30 phút. Báo thức chiều sớm hơn 30 phút. Các công việc từ báo thức chiều đến Ăn chiều sớm hơn 30 phút, thời gian từ 18 giờ 2 mùa như nhau. Ngày nghỉ thường được dậy muộn hơn 30 phút.

1.2.2. Chế độ làm việc và sinh hoạt trong tuần

1.2.2.1. Chào cờ, duyệt đội ngũ

- Cấp đại đội, tiểu đoàn và tương đương ở các đơn vị, các học viện, nhà trường đào tạo sĩ quan, HSQ, nhân viên chuyên môn phải tổ chức chào cờ, duyệt đội ngũ vào thứ hai hàng tuần.

- Cấp trung đoàn và tương đương, học viện, trường; cơ quan cấp sư đoàn; cơ quan quân sự, biên phòng tỉnh (thành) khi đóng quân trong doanh trại tập trung tổ chức chào cờ, duyệt đội ngũ một lần vào sáng thứ hai tuần đầu tháng.

- Cơ quan quân khu, quân chủng, binh chủng, quân đoàn, Bộ đội biên phòng và tương đương, khi đóng quân trong doanh trại tập trung tổ chức chào cờ, duyệt đội ngũ toàn cơ quan 1 lần vào sáng thứ 2 tuần đầu, tháng đầu quý, do một thủ trưởng bộ tư lệnh chỉ huy, các tháng khác do từng cục tự tổ chức một lần vào sáng thứ hai tuần đầu tháng.

- Học viện, trường có quân số nhiều hơn đơn vị cấp trung đoàn trước khi tổ chức chào cờ, duyệt đội ngũ, người chỉ huy phải nắm quân số, quy định vị trí tập hợp của từng cơ quan, đơn vị và thứ tự duyệt đội ngũ trong diễu hành; Khi chỉnh đốn hàng ngũ, người chỉ huy đứng tại vị trí chỉ huy (chính giữa phía trước đội hình) chỉ huy đơn vị, không phải về bên phải đội hình chỉnh đốn hàng ngũ.

- Cơ quan quân sự huyện (quận), đồn biên phòng tổ chức chào cờ 1 lần vào sáng thứ 2 tuần đầu tháng.

- Trong tuần cấp trên tổ chức chào cờ thì cấp dưới không tổ chức chào cờ.

- Các đơn vị đóng quân gần địch do tư lệnh quân khu, quân đoàn và tương đương được quyền cho phép đơn vị thuộc quyền không tổ chức chào cờ, duyệt đội ngũ nếu xét thấy không đảm bảo an toàn, SSCĐ của đơn vị.

- Tất cả quân nhân có mặt trong đơn vị phải tham gia chào cờ, trừ người làm nhiệm vụ hoặc đau ốm được người chỉ huy trực tiếp cho phép vắng mặt; Quân nhân phải tham gia duyệt đội ngũ.

+ Chào cờ, duyệt đội ngũ ở cấp nào, do chỉ huy cấp đó chủ trì và điều hành;

+ Chào cờ cơ quan từ cấp sư đoàn và tương đương trở lên, do phó chỉ huy hoặc tham mưu trưởng chỉ huy.

+ Đội hình chào cờ, duyệt đội ngũ thực hiện theo qui định của Điều lệnh đội ngũ.

- Thời gian chào cờ, duyệt đội ngũ được lấy vào giờ hành chính; Cấp đại đội, tiểu đoàn và cơ quan có số quân tương đương không quá 30 phút; Cấp trung đoàn, nhà trường và cơ quan có quân số tương đương không quá 40 phút.

Đến 18: giờ trong ngày, trực ban nội vụ hạ cờ xuống.

* *Phân tích*

- Ý nghĩa:

Nhằm giáo dục cho mọi quân nhân phát huy truyền thống yêu nước, quyết tâm rèn luyện bản lĩnh chiến đấu bảo vệ tổ quốc, đồng thời thể hiện sự trang nghiêm hùng mạnh của quân đội cách mạng chính qui.

- Nội dung:

+ Chào cờ duyệt đội ngũ hàng tuần.

+ Chào cờ duyệt đội ngũ tuần đầu tháng.

+ Thời gian vào sáng thứ 2 hàng tuần và sáng thứ 2 đầu tháng.

- Biện pháp:

+ Đại đội tổ chức thành 3 khối.

+ Phương pháp: Đến giờ qui định trực ban phát lệnh tập trung theo khối do khối trưởng trực tiếp chỉ huy sắp xếp đội hình, kiểm tra tác phong, chỉ huy bộ đội ra vị trí sân chào cờ qui định để làm lễ chào cờ duyệt đội ngũ.

1.2.2.2. Thông báo chính trị

- Đối với cấp tiểu đoàn, đại đội độc lập và tương đương, mỗi tuần quân nhân có 30 phút chính thức để nghe thông báo chính trị vào sáng thứ 2 sau khi kết thúc chào cờ và nhận xét tuần, trước khi duyệt đội ngũ.

- Sĩ quan, QNCN, công chức quốc phòng, công nhân viên quốc phòng một tháng được nghe thông báo chính trị 1 lần 2 giờ (không tính vào thời gian làm việc chính thức); do cấp trung đoàn và tương đương trở lên tổ chức.

- Nội dung do cán bộ chính trị phụ trách.

1.2.2.3. Tổng dọn vệ sinh doanh trại

- Mỗi tuần các đơn vị phải tổ chức và bố trí thời gian thống nhất để làm tổng vệ sinh doanh trại, đảm bảo môi trường sạch đẹp.

* Phân tích

- Ý nghĩa: Nhằm rèn luyện cho chiến sĩ nâng cao ý thức trách nhiệm trong công tác vệ sinh phòng dịch đảm bảo sức khỏe cho mọi quân nhân.

- Nội dung

+ Vệ sinh doanh trại, nhà ở công trình phụ, khu vực của đơn vị.

+ Thời gian vào các ngày nghỉ cuối tuần.

- Biện pháp

+ Tổ chức phân chia theo từng khu vực, phạm vi đảm nhiệm của đơn vị.

+ Phương pháp: Trực ban phát hiệu lệnh cán bộ các cấp trong đơn vị tổ chức phân công hợp lý cho từng a đảm bảo vệ sinh theo kế hoạch đồng thời phải kiểm tra đôn đốc.

CÂU HỎI ÔN TẬP

1. Nêu các chế độ trong ngày, trong tuần.

2. Phân tích chế độ học tập?

Bài 2. CÁC CHẾ ĐỘ NỀN NẾP CHÍNH QUY, BỐ TRÍ TRẬT TỰ NỘI VỤ TRONG DOANH TRẠI

2.1. Ý định giảng dạy

2.1.1. Mục đích, yêu cầu

- Mục đích

Trang bị cho SV những kiến thức cơ bản về nền nếp chính quy, bố trí trật tự nội vụ trong doanh trại.

- Yêu cầu

Hiểu đúng đủ nội dung của bài nâng cao tính kỷ luật, tác phong nhanh nhẹn. Thực hiện nghiêm túc và đầy đủ các chế độ trong ngày trong tuần, duy trì chế độ nền nếp thường xuyên tạo thành thói quen trong mỗi người cán bộ, sinh viên.

2.1.2. Nội dung

- Phân phối thời gian làm việc;
- Bố trí trật tự nội vụ trong doanh trại;
- Trục ban nội vụ, trực nhật;
- Đóng quân trong doanh trại;
- Lễ tiết tác phong quân nhân.

2.1.3. Tổ chức, phương pháp.

- Lấy đơn vị lớp học để giới thiệu và giảng dạy.
- Phương pháp: Giáo viên sử dụng phương pháp thuyết trình kết hợp với nghiệp vụ sư phạm giảng giải, phân tích.
- Phương tiện, dụng cụ: Giáo án, kế hoạch giảng dạy và tài liệu liên quan đến nội dung môn học.

2.1.4. Thời gian: 2 tiết

2.1.5. Địa điểm: Giảng đường

2.2. Nội dung giảng dạy

2.2.1. Phân phối thời gian làm việc

- 2.2.1.1. Thời gian làm việc, sinh hoạt và nghỉ ngơi trong ngày, trong tuần